

Memorie van antwoord 77/10 D

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 10 december 2010

Onderwerp

‘Olympisch Plan Brabant: Versterking Sportinfrastructuur’;
Investeringsvoorstel eerste tranche investeringsstrategie.

‘s-Hertogenbosch

Datum

3 december 2010

DIS-nummer

2368994

Directie

SCO/E& M

Bijlage(n)

-

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Inleiding

Op 26 november jl. hebben verschillende Statencommissies van uw Staten de investeringsvoorstellen voor de eerste tranche besproken (PS 59/10, 76/10, 77/10, 78/10 en 79/10). Op een aantal punten heeft u nadere toelichting gevraagd. Voor elk Statenvoorstel is daartoe een Memorie van Antwoord opgesteld. In deze inleiding wordt eerst ingegaan op algemene punten; daarna komen de specifieke aandachtspunten bij dit Statenvoorstel aan de orde.

Betrokkenheid van Provinciale Staten

Om de kaderstellende rol van uw Staten optimaal vorm te geven, zijn Provinciale Staten op verschillende manieren en op verschillende momenten betrokken bij de investeringsstrategie. Wij onderscheiden daarin de volgende stappen:

Wanneer	Wat	Toelichting
12 feb. 2010	Statendag	Opiniërende bespreking over de Agenda van Brabant (profiel, kerntaken en rollen provincie)
11 juni 2010	PS-vergadering	Vaststelling van de Agenda van Brabant (incl. investeringsstrategie en -domeinen)
17 sept. 2010	Statendag	Opiniërende bespreking over de investeringsstrategie
11 nov. 2010	PS-vergadering	Vaststelling Kadervoorstel investeringsstrategie eerste tranche (ijkpunten, onderwerpen investeringsvoorstellen eerste tranche, spaar- en investeringsfonds)

		wegeninfrastructuur)
26 nov. 2010	Commissievergaderingen	Bespreking investeringsvoorstellen eerste tranche
10 dec. 2010	PS-vergadering	Besluitvorming over de investeringsvoorstellen eerste tranche
2011	Commissies/PS	Bespreking nadere uitwerking investeringsvoorstellen eerste tranche

Financiële verdeling tussen investeringsvoorstellen

Op basis van het Kadervoorstel eerste tranche investeringsstrategie hebben uw Staten € 300 miljoen gereserveerd voor een eerste tranche investeringen. U heeft daarbij investeringsdomeinen en vervolgens vijf investeringsvoorstellen benoemd. Vervolgens is de inhoudelijke onderbouwing van de voorstellen leidend geweest voor het bedrag per investeringsvoorstel. Er is dus niet op voorhand een verdeling gemaakt.

Op basis van de bespreking van het Kadervoorstel investeringsstrategie eerste tranche en de begroting op 11 en 12 november jl. is, op verzoek van Provinciale Staten, het investeringsvoorstel voor energietransitie aangevuld met elektrisch rijden/slimme netwerken (€ 10 miljoen). Het totaalbeeld voor de eerste tranche ziet er daarmee als volgt uit:

Investeringsvoorstel	Bedrag
Energietransitie (inclusief elektrisch rijden/slimme netwerken)	€ 71,2 mln
BrabantStad Culturele Hoofdstad	€ 50 mln
Olympisch Plan Brabant	€ 40 mln
Grootschalige cultuurhistorische complexen	€ 61,5 mln
Landschappen van allure	€ 56,2 mln
Totaal	€ 278,9 mln

Op uw verzoek is de financiële onderbouwing per voorstel in het Memorie van Antwoord nader toegelicht.

Olympisch Plan Brabant: Versterking Sportinfrastructuur

De Commissies voor Economie, Mobiliteit en Grotestedenbeleid (EMG) en voor Zorg, Welzijn en Cultuur (ZWC) hebben in hun gezamenlijke vergadering van 26 november 2010 het Statenvoorstel 77/10 behandeld met betrekking tot het ‘Olympisch Plan Brabant: Versterking Sportinfrastructuur’; Investeringsvoorstel eerste tranche investeringsstrategie.

1. Versterken van de sportinfrastructuur als belang voor Brabant

De inzet om in 2016 een sportklimaat te hebben op Olympisch niveau sluit aan op de wens van de Staten zoals verwoord in de motie van 13 maart 2008. Provinciale Staten hebben in deze motie aangegeven dat acties moeten worden

ondernomen om Brabant een rol te laten spelen bij het nationale Olympisch Plan 2028. De ambitie voor de Olympische Spelen 2028 is ook voor Noord-Brabant belangrijk.

Sport is weliswaar geen kerntaak van de provincie Noord-Brabant, maar om Brabant als kennisregio optimaal tot bloei te laten komen, is de leefomgeving van groot belang. Als onderdeel van de Investeringsstrategie is dan ook het domein 'Leefklimaat: topvoorzieningen' benoemd. Een goed leefklimaat hangt nauw samen met de kwaliteit van de sociale en culturele leefomgeving. Een goede sportieve en culturele infrastructuur zorgt – naast het bevorderen van de maatschappelijke binding – voor een bruisende omgeving. Voorzieningen en activiteiten op het gebied van sport en cultuur zijn onderscheidende criteria die de (inter)nationale uitstraling en aantrekkingskracht en daarmee de concurrentiepositie van Brabant vergroten. Op sportief vlak doet zich nu een unieke kans voor: Brabant doet mee aan het Olympisch Plan 2028. Dit traject zorgt voor een stevige impuls voor de sportieve infrastructuur van Brabant en draagt daarmee bij aan het welbevinden van alle Brabanders, aan de aantrekkelijkheid van Brabant als vestigingsplaats en aan de (inter)nationale uitstraling en zichtbaarheid van de regio.

2. Samenhang met en samenwerking rond het Olympisch Plan 2028

De inzet van de provincie is niet gericht op het binnenhalen van de Spelen zelf, maar op het bevorderen van het sportklimaat en het versterken van de sportinfrastructuur in de periode tot en met 2016. Het gaat om veel méér dan het mogen organiseren van de Spelen alleen. Het Olympisch Plan is een integraal masterplan, waarbij de inspirerende stip op de horizon van de Spelen van 2028 als katalysator werkt. Een visionair plan dat gedragen wordt door alle sectoren van de samenleving en dat, ook als de Spelen onverhoopt niet toegewezen worden aan Nederland, toch een duidelijke en duurzame meerwaarde heeft.

De Brabantse ambitie sluit aan op het kabinetsstandpunt inzake het Olympisch Plan 2028 (OP2028). Het IPO en de VNG hebben op 8 juli 2009 het charter ondertekend waarmee wij ons als provincie verbinden aan het OP. Er vindt regulier afstemming plaats tussen de provincies op IPO-niveau.

Recent heeft het nieuwe kabinet Rutte sport nadrukkelijk een plek gegeven in het regeerakkoord en ondersteunt het de ambitie om de Olympische Spelen en de Paralympics in 2028 naar Nederland te halen.

Iedere provincie wil uitvoering geven aan het landelijke Olympisch Plan 2028 en kernsporten benoemen. Het tempo waarin dit gebeurt ligt echter niet gelijk. Zo is de provincie Limburg al heel ver in het uitwerken van plannen per kernsport en staat in de provincie Zeeland het benoemen van kernsporten nog in de kinderschoenen. De provincie Drenthe loopt voorop en heeft in het kader van het Olympisch Plan Drenthe € 105 miljoen geïnvesteerd in de verbetering van het TT circuit te Assen en € 6 miljoen in het “binnenhalen van de Vuelta”.

De samenwerking met andere provincies is georganiseerd in IPO-verband. Vastgestelde raakvlakken op de kernsporten zijn paardrijden en wielrennen, beide in Limburg. Ogenschijnlijk lijkt hier sprake van concurrentie, maar in de praktijk is er een nadrukkelijke intentie om elkaar aan te vullen en te versterken. Zo richt Limburg zich op wielrennen op de weg en Brabant op veldrijden. Op wielersportniveau zijn dat verschillende disciplines. Ook op paardensportgebied zou je elkaar kunnen versterken. Deurne (fieldlab) ligt immers aan de grens met Limburg.

De samenwerking met de sportbonden is daarbij essentieel. De daar aanwezige deskundigheid over noodzaak en spreiding zijn belangrijk bij het voorkomen van doublures en het voorkomen van onnodige of onwenselijke concurrentie.

3. Betrokkenheid partners in Brabant

Met de B5-gemeenten en Sportservice Noord-Brabant (SSNB) wordt het Brabants Olympisch Plan verder uitgewerkt. Regionaal maken we afspraken met de B5 gemeenten en landelijke sportbonden over investeringsrichting en -vorm. Een maximaal effect van de investeringen in sportvoorzieningen in Brabant vraagt ook om nauwe afstemming/samenwerking tussen de steden. De provincie heeft daarbij de rol van regisseur.

De B5 steden zijn al geruime tijd intensief betrokken bij het Olympisch plan. Recent is in Brabantstad verband het voorstel gedaan om deze gezamenlijke ambities vast te leggen in een convenant. Planning is om dat convenant in januari 2011 te sluiten. In de provincies Limburg en Gelderland is daarvoor ook gekozen als blijk van draagvlak en betrokkenheid.

De bedoeling is dat overige gemeenten medio 2011 volgen om gezamenlijk alle 8 ambities uit het Olympisch Plan Brabant op te pakken. Het betrekken van het bedrijfsleven, onderwijs en sportbonden en het stimuleren dat zij hun rol oppakken in dit proces is al in volle gang en krijgt eveneens formele status in 2011. De bedoeling is om in 2011 een provinciaal bestuurlijk 'Council Olympisch Plan' op te richten met alle betrokken partners.

5. Investeren in 4 sporen

Om alle 8 ambities uit het Olympisch Plan Nederland te kunnen realiseren moeten we investeren. Het Olympisch Plan Brabant bestaat uit 4-sporen:

1. (Top) sportaccommodaties;
2. Topsportevenementen;
3. Talentontwikkeling;
4. Gehandicaptensport/bijzondere breedtesportontwikkeling.

Met name voor deze ambities uit het Olympisch plan Nederland is nadrukkelijk een rol weggelegd voor de provincies. Daarin maakt de provincie het verschil. De andere ambities uit het Olympisch Plan worden vooral opgepakt door de gemeenten. Zo is bijvoorbeeld de breedtesport een ambitie en een verantwoordelijkheid die op lokaal niveau ligt. Immers zonder breedtesport geen topsport en vice versa. Daarom is een nauwe samenwerking tussen provincie en gemeenten voorwaarde voor het bereiken van genoemde ambities en maatschappelijke effecten.

6. Gehandicaptensport/breedtesportontwikkeling, in het bijzonder het toegankelijkheidsaspect

We nemen gehandicaptensport/breedtesportontwikkeling als een volwaardig onderdeel mee omdat ook daar topprestaties worden geleverd en omdat gehandicaptensport vraagt om een bovenlokale/regionale aanpak. Brabant wil de provincie zijn waar minder valide sporters zich optimaal kunnen ontwikkelen. Iedereen hoort er in Brabant bij, dat is een belangrijke boodschap. Om dat te benadrukken is gehandicaptensport als afzonderlijk spoor benoemd in dit investeringsvoorstel. Het is echter essentieel dat in de praktijk gehandicaptensport niet alleen als afzonderlijk traject wordt ingestoken, maar integraal wordt meegenomen bij de uitwerking van de andere drie sporen.

De Brabantse gemeenten streven ernaar om het sporten voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking zo goed mogelijk te organiseren. Centrale insteek is om daar waar mogelijk de bestaande organisatorische en fysieke sportinfrastructuur zoveel mogelijk toegankelijk te maken voor deze doelgroep. Daarnaast willen B5 gemeenten sportieve evenementen organiseren die specifiek voor deze doelgroepen zijn bedoeld. De Brabantse steden maken middelen vrij binnen hun reguliere sportbeleid voor het aangepaste sporten. Met voorliggend voorstel geven wij aan dat de provincie deze ontwikkeling wil versterken.

Een goed voorbeeld hiervan is de realisatie van een Fieldlab aangepast en innovatieve sporten in Blixembosch Eindhoven, waarin sport, kennisinstellingen en bedrijven bij elkaar komen en elkaar versterken. Een ander voorbeeld is het regionale sportloket voor mensen met beperkingen dat een aantal Brabantse steden in overleg met regiogemeenten hebben opgezet of plannen daarvoor hebben.

De beoogde (top)sportaccommodaties zijn voor iedereen toegankelijk en laagdrempelig en kunnen voor meerdere doeleinden ingezet worden. Dit zullen we als extra criterium opnemen bij het toetsen van plannen en aanvragen. Ook bij eerdere bijdragen van de provincie is die (letterlijke) laagdrempeligheid het uitgangspunt geweest. Zo worden in het Pieter v.d. Hoogenbandzwembad in Eindhoven WK's (minder validen) en EK's gehouden, maar zijn ook dagelijks de (school)zwemlessen in dit zwembad en kan iedereen er vrij zwemmen. En de FlikFlak turnhal te 's-Hertogenbosch heeft ruim 4000 sportende bezoekers per week en heeft alles onder één dak; topsport naast breedtesport en sporten met een beperking, jong en oud, publieke instellingen en bedrijfsleven.

7. Nadere onderbouwing van de keuze voor kernsporten

In de uitwerking van het Olympisch Plan heeft NOC*NSF geadviseerd om te focussen op kernsporten om zo de ambities per provincie of regio duidelijk te maken.

De focus van de provincie Noord-Brabant op het gebied van sport richt zich op vijf kernsporten. Dit zijn paardensport, veldhockey, wielrennen, zwemmen en

voetbal. Deze keuze is gebaseerd op een aantal criteria, zoals onder meer de dichtheid van het aantal sporters, de hoeveelheid verenigingen, het aantal topsporters in deze takken van sport en de prestaties op Olympische Spelen. De vijf kernsporten zijn bovendien sporten die passen bij de cultuur en identiteit van Brabant, die echt bij Brabant horen. Overigens geldt dat ook voor turnen en atletiek. De Brabantse kernsporten als selectie criterium voor investeringen zijn dan ook niet in beton gegoten. De duiding van kernsporten wil niet zeggen dat andere sporten helemaal niet belangrijk zijn, maar dat zij niet aan de definitie van kernsport voldoen. Als er zich belangrijke kansen voordoen bij andere sporten, dan nemen we die uiteraard in overweging in overleg met u.

Per kernsport worden de 4 sporen uitgewerkt en wordt een kernsportplan opgesteld. Zo worden per kernsport de “witte vlekken” zichtbaar op het gebied van accommodaties, talentontwikkeling, evenementen en de gehandicaptensport en daarin willen wij als provincie gezamenlijk met de gemeenten investeren.

Binnen de kernsport voetbal willen we bijvoorbeeld investeren in het damesvoetbal. Deze discipline binnen de voetbalsport is sterk in opkomst en geeft een impuls aan de breedtesport. Talentontwikkeling staat nog in de kinderschoenen en biedt hier nog veel mogelijkheden. We investeren nadrukkelijk niet in voetbalstadions.

8. Financiën

Voor de financiering van de 8 ambities gekoppeld aan de 4 sporen uit het Olympisch Plan Brabant willen we een Olympisch Fonds instellen tot en met 2016.

Wij gaan daarbij uit van een totale, eenmalige, investering van € 40 miljoen. Dit bedrag is als volgt onderbouwd.

1. € 25 miljoen aan subsidies voor (top)sportaccommodaties, talentencentra en fieldlabs. Van een aantal gemeenten liggen er aanvragen bij de provincie voor (top)sportaccommodaties voor een totaal bedrag van ca. € 45 miljoen. Op basis van de criteria (zie voorstel) komen we tot een inschatting van een benodigd bedrag van ca. € 25 miljoen waardoor ongeveer 6 à 7 (top)sportaccommodaties gerealiseerd kunnen worden.
2. € 5 miljoen subsidies voor het organiseren en acquireren van topsportevenementen (waaronder ook buitenkansen) tot en met 2016. De laatste 2 jaar besteden wij jaarlijks € 0,7 miljoen aan topsportevenementen zoals b.v. Indoor Brabant, Wereldbekerveldrijden, EK zwemmen etc.
3. € 5 miljoen subsidies voor talentontwikkeling tot en met 2016. Voor de totstandkoming en exploitatie van landelijke en regionale talentencentra voor onze kernsporten en voor turnen en atletiek in Brabant is een reëel bedrag van jaarlijks ca. € 0,8 miljoen gereserveerd.
4. € 5 miljoen subsidies voor bijzondere breedtesportontwikkeling/ gehandicaptensport tot en met 2016. Voor het realiseren van

specifieke projecten voor gehandicapten en mensen met beperkingen. Zoals het opzetten van een Brabant dekkend sportloket voor sporters, specifieke evenementen en het bevorderen van de toegankelijkheid.

Bovengenoemde investeringen kunnen niet los van elkaar worden gezien. Het realiseren van (top)sportaccommodaties zonder evenementen, talenten en een groot aantal sporters (zowel valide als minder valide) is immers zinloos.

9. Stappen en nadere uitwerking

Het Olympisch Plan 2028 kent een Brabants traject en een landelijk traject waarin Brabant participeert. In het kort zijn daar de volgende stappen in gezet en nog te zetten.

Provincie Noord-Brabant	Landelijke ambitie
2008: Motie PS over ambitie Brabants sportklimaat op Olympisch niveau	
	2009: charter IPO en VNG en andere partners: samenwerking t.b.v. Nederland Sportland 2016
2010: Besluitvorming over Investeringsplan in Olympisch Plan Brabant	2010: Regeerakkoord met daarin herbevestiging ambitie Olympische Spelen en Paralympics naar Nederland halen
2011: Kernsportplannen ter besluitvorming in Statencommissies	
2016: Besluit over voortzetting versterking sportinfrastructuur in Brabant	2016: Besluit om een bidbook op te stellen voor de Olympische Spelen
	2021: Bidbook gereed
	2028: Olympische Spelen (indien Nederland wordt gekozen)

De Staten hebben en houden regie tot aan de uitvoering. Dit Statenvoorstel beschouwen wij als basis en kader voor de nadere uitwerking. De uitwerking van de kernsportplannen voor alle 4 de sporen wordt medio 2011 voorgelegd aan de Statencommissie ZWC. Separaat zullen andere specifieke voorstellen, welke niet langer kunnen wachten, al eerder aan de Statencommissie ZWC worden voorgelegd. Te denken valt hierbij aan het Fieldlab aangepast sporten te Eindhoven (sporen 1, 2 en 4) en de aanpassing voor de roeiaccommodatie Vidar te Tilburg (spoor 3).

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
Voorzitter,

Secretaris,

Auteur: A.M.G. Rust, (073) 680 86 26, R.A. Schouwenaar (073) 680 8491